

Műrös Lobogó

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIII. évfolyam,
4187. szám
—
4 oldal,
20 bani
—
1958,
augusztus 16,
szombat

Paul Robeson hazánkban is hangversenyezik

Paul Robeson, a nagy énekes, aki művészkarrierjét Európában, elutazta a meghívást, hogy látogatást tegyen hazánkban. Ezalkalommal az ismert énekes több hangversenyt ad, megismerkedik művészekkel, kulturális dolgozókkal és meglátogat különböző kulturális intézményeket. (Agerpres)

Időszerű kérdések

Minél kiemelkedőbb megvalósításokat népünk nagy ünnepének tiszteletére

Csak néhány nap választ el bennünket augusztus 23-tól, amikor egész dolgozó népünk hazánk fasiszta iga alóli felszabadulásának 14. évfordulóját ünnepli. Mint minden évben, a dolgozók ezidén is a történelmi nevezetességet napot új és kiváló termelési sikerek megvalósításával fogadják. A városok, a falvak szocializmus építő dolgozói azon igyekeznek, hogy a szocialista verseny színvonalát emelése érdekében minél több megvalósítást érjenek el. A városok, a falvak szocializmus építő dolgozói azon igyekeznek, hogy a szocialista verseny színvonalát emelése érdekében minél több megvalósítást érjenek el.

Mint szerle az országban, városunk és rajonunk ipari vállalatainak munkásai, mesterei, technikusai és mérnökei is kezdeményező és alkotó készségük teljes bedobásával harcolnak a legnagyobb takarékossáért, a termelékenység állandó növeléséért, az önköltség folytonos csökkentéséért és azért, hogy minél jobb minőségű ipari és közszükségleti terméket adjanak az országnak. Az üzemekből, vállalatokból naponta érkező újabb és újabb hírek is az egyre közeledő ünnep fényét vetik elénk.

A G. Dimitrov gyár szorgalmas vagonépítői különösen a takarékosság terén elért sikerekkel készülnek az ünnep fogadására. A munkások értékes kezdeményezésének gyakorlati megvalósítása révén a vagon szerelvényben csupán július hónapban 45 tonna vasanyagot takarítottak meg. Míg ezelőtt a szabványos osztályon egy 1500 milliméteres táblából 5 alkatrészt lehetett készíteni, most ugyanezt az anyagot jobban beosztással és egyszerűbb felhasználással 7 alkatrészt készíthetünk el.

A szocialista verseny magasabb színvonalra való emelésével a December 30 gyár munkaközössége a közelgő ünnep tiszteletére vállalt kötelezettséget valóra váltotta, sőt nagyrészt túl is teljesítette. Az elmúlt hónapban több, mint 83 ezer négyzetméter szőstest, augusztus első tíz napjában pedig 32 ezer négyzetméternél több szőstest adott teret felül. Kétszáz ezer lej értékű megalkarítással teljesítették a takarékossági vállalásukat is.

Hasonlóképpen sok más vállalat dolgozói jelentik pártuknak, hogy teljesítették az augusztus 23 tiszteletére felajánlott vállalásokat, vagy pedig már egészen közel állnak a vállalt kötelezettségek teljesítéséhez. A November 7 gyár malom osztálya már teljes egészében valóra váltotta felajánlásait, az élesztő-osztály dolgozói pedig tervet felül egy vagon komprímált élesztőt gyártottak.

Az utóbbi napokban az alapszervezetek irányításával a munkások, mesterek, technikusok és mérnökök még következetesebben harcolnak a vállalt kötelezettségek teljesítéséért és tulszárnyalásáért.

Augusztus 23-ig már csak néhány nap van. De mindenesetre elég ahhoz, hogy addigra az összes kötelezettségvállalások teljes egészében megvalósuljanak. Az üzemek vezetői és a szakszervezeti szervek vegyék számba a kötelezettségvállalások teljesítésének helyzetét és ahol kell, intézkedjenek a vállalások maradéktalan megvalósításának biztosítása érdekében. Ha szükséges, léptessenek életbe újabb technikai-szervezési intézkedéseket a gépek, a munkaidő, a nyers- és segédanyagok egyszerűbb kihasználása, a jobb munkakörülmények biztosítása érdekében.

A szocialista verseny főbb célkitűzései: a fejlett módszerek elterjesztése, az új technika minél több alkalmazása, minél több munkást, brigádot, üzemszótályt az élenjárók színvonalára emelni. Ezt a célt szolgálja a Helyi Szakszervezeti Tanács kezdeményezésére szervezett és a napokban lezajlott tapasztalatcsere is a December 30 és a Teba gyárak dolgozói között, amikor a gépkészítés hatása további emelésének kérdését vitatták meg.

Sajnos, az ilyen tapasztalatcsere nagyon ritkák, pedig jelentőségük igen nagy.

Augusztus 23-át az ipar minden ágában a legfőbb tervadatokat teljesítésének jegyében kell fogadniok ipari vállalatok dolgozóinak. A munkások, mesterek, technikusok és mérnökök hazafias feladatai: az önköltség csökkentéséért történő szüntelen küzdelem, a fémmegalkarítási mozgalom további általánosítása, a minőség állandó javítása, a termelt áruk minél tetszetősebb, választékosabb és tartósabb előállítása. Az élelmiszer- és közszükségleti iparban dolgozók feladata állandóan növelni a legszükségesebb termékek gyártását, eleget tenni a dolgozók egyre növekvő igényeinek, minél több, jobb és olcsóbb közfogyasztási cikket adni dolgozó népünknek. Az építkezési telepek dolgozói igyekezzenek időelőtt befejezni az építkezéseket, csökkenteni az önköltséget és a minőségű, tartós munkát végezni.

A belső erők feltárással és egyszerű felhasználásával, szorgalmas és hozzáértő munkával ipari vállalatok dolgozói a szocialista verseny színvonalának állandó emelésével örömmel teljesítik az augusztus 23 tiszteletére tett vállalásokat és ezzel is hozzájárulnak szeretett hazánk felvirágoztatásához, népgazdaságunk további erősödéséhez, a szocializmus építésének meggyorsításához. Ipari vállalatunkban egy pillanatra se lankadjon a küzdelem a kötelezettségvállalások teljesítéséért, hogy a magas ünnep küszöbén a gyárak, üzemek dolgozói büszkén jelenthessék pártuknak: vállalásainkat becsülettel teljesítettük!

Kínai mezőgazdasági küldöttek látogatása a csálai kísérleti-telepen

Néhány napja kedves külföldi vendégek tartózkodnak a csálai kísérleti-telepen: U Sen Tz és Tso Tsen Ho, a Kínai Népköztársaság földművelésügyi minisztériumának tisztviselői, valamint Sui Ci Fon, a pekingi mezőgazdasági főiskola aspiránsa. Országunkba való látogatás célja a kukorica termesztésének kérdéseivel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gyarapítása. Megkérdeztük a vendégeket, mit láttak és tapasztaltak itt-éltük alatt. U Sen Tz a következőket mondotta:

— Tudjuk, hogy a Román Népköztársaság mezőgazdaságában a kukorica termesztése fontos helyet foglal

peken — közöttük a csálai telepen is látottakat igyekeztünk hazai feltételeinkhez alkalmazva hasznosítani. Mely benyomást keltett különösen a helyi kukorica-fajták tanulmányozása, az egyes rokonfajták kiadásztása és keresztetése, amelyekből a jövőben keltős hibrideket érnek majd el. A kutatások és eljárások rendszerességye bizonyára gyümölcsözni fog — tekintettel a Román Munkáspárt és a kormány ezirányú hathatós irányítására.

A továbbiakban U Sen Tz csálai benyomásairól beszélt.

— A csálai kísérleti-telep laboratóriumi igen jól vannak felszerelve.

A kínai vendégek a csálai kísérleti-telep szakembereivel érdekes eszmecsere-t folytatnak a magasra nőtt hibrid kukoricával kapcsolatban.

el. Tisztában vagyunk továbbá azzal is, hogy a román szakemberek, felhasználva a korszerű tudományos eljárásokat, a növény nemestítését tűzték ki célul. Törekvésük természetesen magas termést eredményez majd. — A funduleai kutató intézetben, valamint a különböző kísérleti tele-

A legfontosabb az, hogy amit a laboratóriumban kísérleteznek, azzal egyidejűleg a gyakorlatban is foglalkoznak. Így például jól szervezték meg a nemestítési laboratórium kísérleti tábláit, melyeken a keltős hibrid előállításával kísérleteznek.

— Végül köszönetet és hűdalmat szeretném kifejezni mind kollegáim, mind pedig saját nevemben, azért a szíves vendégfogadásért, amelyben a csálai dolgozók és szakemberek részesítettek. Számos kellemes emlék és hasznos tapasztalattal térünk vissza szeretett hazánkba. Reméljük, hogy a jövőben még sokszor találkozunk kedves román barátainkkal.

Augusztus 23. tiszteletére

A felsőrészkesztő élmunkásnő

Butuza Maria IMSz-tag, többszörös élmunkás, a Libertatea gyár felsőrészkesztő osztályán dolgozik. Felgyelmezett, öntudatos munkásnő, aki normáját állandóan túlteljesíti és jó minőségű munkát végez. Elen jár az augusztus 23 tiszteletére szervezett szocialista versenyben.

Munkasikerek a I. Ranghet gyárban

A I. Ranghet gyár szerelő osztályán is, mint az üzem minden más részlegén, napról-napra fokozódik a munkaverseny, hogy a dolgozók minél szebb eredményekkel köszöntsék felszabadulásunk 14. évfordulóját. Eddig a 7. számú IMSz-brigád tűnt ki, amely a júliusi tervét 120 százalékkal teljesítette. Mindez azt igazolja, hogy a brigád tagjai teljes lendülettel dolgoztak a terv teljesítése érdekében.

Jól dolgozik a 10. számú IMSz-brigád is Horváth Antal vezetésével. A brigád tagjai 125 százalékkal teljesítették multhónapi tervelőirányzatukat. A brigád tagjai közül legjobban Stadler József és Gábor János dolgoztak.

Mindeket brigád tagjai továbbra is teljes erővel dolgoznak, hogy hazánk felszabadulásának 14. évfordulóját újabb munkasikerekkel köszöntsék.

ÉRTÉKES ÚJÍTÁSOK

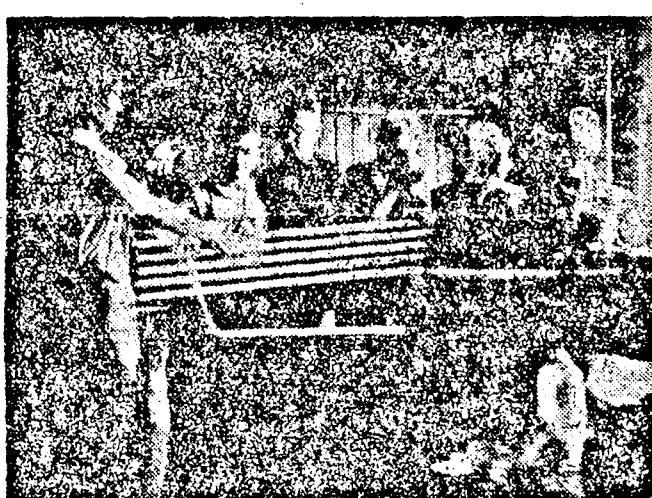
láltak napvilágot a November 7 gyárban az augusztus 23 előtti napokban. Kelemen István asztalos, például egy igen ötletes gépet szerkesztett. Ez egy villanymolrral meg-

hajtott gyalupadhoz hasonló berendezés, amelyen gépi erővel gyalulni, furni és körfűrészrel fűrészelni is lehet. A gyalukést és a fűrészelt egyidőben is használhatják. Kelemen István, ötletes megoldásáért, az újító bizottság 700 lejle jutalmazta.

Ugyancsak hasznos Stanaiov Andreinek, az élesztőszézag mesterének nemrég alkalmazott újítása. Ez egy olyan szerkezet, amelynek segítségével elkerülük a folyékony élesztőnél eddig előadódott veszteségeket. Stanaiov Andrei ugyancsak 700 lejes jutalomban részesül.

A nikkelező csoport eredményei

A G. Dimitrov gyárban a nikkelező csoport tagjai augusztus 23 tiszteletére a norma 18 százalékos túlteljesítését, valamint kifogástalan minőségű munka elvégzését vállalták. Felajánlásukat túlteljesítve, a verseny keretében, naponta átlag 30 százalékos a túlteljesítésük. Ké- pünkön Barb

Eredményes ünnepi műszak

Nagy volt a sürgés-forgás a hét elején a December 30 gyárban. Ünnepi műszakra készültek, amelyet augusztus 23 tiszteletére szerveztek. A versenynek megfelelő ünnepi keretet adtak, feldíszítették a termeket, a gépeket, zászlókkal, zöld ágakkal, virággal. Így augusztus 13-a ünnepnek tűnt a gyárban.

Az idejében történő előkészületek, a szorgalmas munka eredményre vezettek. Már 12 órakor a gyári hangszórókon keresztül az első négy óra sikereiről értesítették a gyár dolgozóit. Így például a lekes munka eredményeként a fonoda előkészítőjéből Adelman Jozsef, Tóth Teréz és Burca Maria

179 százalékkal teljesítették normájukat. A gyűrűs fonodában dolgozók közül Cenadan Maria és Sipo Julia érték el kiváló teljesítményt, 180 százalékkal valósították meg normájukat. Kiváló munkasikerek születtek az ünnepi műszak napján a gyár szövetségében is. A Hacking és a szines szövöde C- és A-váltása igen szép teljesítményt ért el. A Hacking szövöde C-váltása a munkanap első négy órájában 122 százalékkal teljesítette előirányzatát, a szines szövöde C-váltása pedig 118 százalékkal valósította meg az előirányzatot. Hasonlóképpen jó eredményt értek el a szines szövöde A-váltásában is, 120 százalékos átlagos normatelsíttéssel, valamint a Hacking szövöde A-váltásában 119 százalékos átlagos normatelsíttéssel. A kimagasló teljesítmények eléréséé különösen az olyan dolgozók munkája révén sikerült, mint Timár Zsuzsanna, Vlaicov Ivan, Căbă, Biringher Erzsébet, Weigner Magda, Pflinszter Magda, Reiss Eva, Kádár János, Oltean Carol, Dima Maria szövök.

A gyár egész munkaközössége kiváló termelési eredményeket ért el azon a napon, felszabadulásunk 14. évfordulójának méltó köszöntésére.

Miclea Ioan, levelező

Az őszi vetésre készülnek

Zimándujfalun a cséplés befejezése után sem szünetel a munka. A termelők a jövő évi termésről gondoskodnak. Talajt javítanak, vetőmagot készítenek elő. Már elvégeztek a községben lévő 21 búzavetőgépet és a 187 eke javítását.

Megkezdtek a talaj előkészítésének munkálatait. Nagy területet szántottak fel. Ebben a munkában a zimándközi kollektivisták vezetnek, akik 190 hektárt szántottak fel. A zimándujfalusi és az Andrei Saguna-i kollektiv gazdaságban 80—80 hektár területet készítettek elő vetés alá.

A mezőgazdasági társulások tagjai is — miután tagosították a területet — megkezdtek a talaj előkészítését. A zimándujfalusi mezőgazdasági társulás földjén például öt traktor szánt kora reggeltől késő estig. A községben lévő négy tár-

sulásban eddig több, mint 800 hektáron végeztek az előkészítési munkát.

A zimándiai tudják, hogy a talaj előkészítése, az idejében történő vetés nem elegendő a jövő évi bőséges termés biztosításához. Jó minőségű fajvetőmagra is szükség van. Ezért már most gondoskodnak arról. A társulások tagjai a cséplés idején visszatartották a szükséges vetőmag mennyiségét és már intézkedtek, hogy az állami gabona átvevő központnál fajvetőmagra csere-rljék be.

A kollektiv gazdaságokban is nagy a készülődés. Itt külön parcellán termesztettek vetőmagot, melyet külön csépltek és erre a célra előkészített helyiségben tárolnak. Jó minőségű fajvető magot biztosítottak maguknak.

A szocialista verseny élenjárói

Vasica Hilda

a I. Ranghet szerszámgépgyár öntődéjének élmunkás magkésztője. Gondos munkájával hozzájárul az öntvények minőségének javulásához és a selejtmennyiség csökkentéséhez. Vasica Hilda élenjár a mennyiségi teljesítésben is. Juliusban például — az augusztus 23 tiszteletére szervezett versenyben átlagban 28 százalékkal túlteljesítette normáját és ígéretet tett, hogy augusztusban még 20 százalékkal jobb lesz a teljesítménye.

Köhler Péter

marós, a G. Dimitrov vagongyár forgószármoly osztályának élmunkása. Juliusban, a versenyben jelentősen tulszárnyalta normáját. Augusztusra 25 százalékos normatúlteljesítést vállalt. Augusztus első tíz napjában már jóval túlhaladta ezt a szintet, így minden bizonnyal becsülettel végig helytáll szavának.

Pliester Magda

hat éve dolgozik a December 30 textilüzem III.—IV. számú szines szövödéjében és — már jóideje kivívta a megtisztelő élmunkás címet. A gyárban eltöltött hat esztendő alatt alaposan elsajátította a mesterséget és így állandóan úgyszólván teljesen hibamentes anyagot sző. Ezzel egyidőben rendszeresen túlteljesíti mennyiségi feladatait. A múlt hónapban 18, augusztus első felében pedig — vállalásához híven — 20 százalékos normatúlteljesítést valósított meg.

Új vetítőgépeket kapott a Grădistei mozi

Az ünnepelőtti hetekben nagy öröm érte Grădiste városnegyed lakóit: az Ilie Pintilie

CFR mozi két új „Tehnociu” gyártmányú vetítőgépet kapott. Közben tartarozták is a term-

s így szép, tiszta terem- ben, jobb vetítési körülmények között tekinthetik meg itt a bemutató- ra kerülő filmeket.

Vörös Triko gyári levelezőnk írja

Sorra teljesülnek a munkavállalások

A Vörös Triko gyár munkaközössége már hónapok óta versenyben áll a Tesatúra Iasi gyárral. A közel-múltban került sor az aradi gyár közlekedésgyártásának áttekintésére. Az eredmény kielégítő volt, amit természetesen örömmel fogadtak a Vörös Triko gyár dolgozói. A vállalatok nagy többsége megvalósult, sőt néhány pontot már túl is teljesítettek.

Ime néhány, a kiértékelés folyamán felszínre került eredmények közül: Az összeresztelési terv 2 százalékos teljesítését vállalta a gyár munkaközössége. Augusztus 1-ig 1,77 százalékos teljesítést ért el. Vállalták, hogy 50 ezer darab gyapjú kötöttáruat és 20 ezer pár harisnyát gyártanak tervben felül. Ezzel szemben a legutóbbi kiértékelés 56,253 darab kötöttáruat és 35,585 pár harisnyát készített az előírástól felül.

A választék gazdagítására, a beígért 15 új modell helyett 35 készült el. Csökkentették a hajlagos anyagigysztást is, a vállalt 400 kiló helyett 1300 kilóval. Ebben az időszakban jelentős megjavult a gyár munkájának minősége is. A kötöttáru cikkekkel a vállalatához viszonyítva csaknem 1 százalékos minőségjavulás mérhető fel, míg a harisnyánál 1,33 százalékos.

Ugyanebben az időszakban egy felvetőgép üzembehelyezése helyett három adtak át a termelésnek. Öt harisnyakötőgép helyett nyolcat alakították át gumizott zoknik készítésére.

Augusztus 23 közeledtével újabb lendület tapasztalható a termelő munkában.

Az ifjúság munkájának kiváló termelési sikerei

Már az év elejétől kezdve fokozott érdeklődés mutatkozott a gyárban az IMSZ-brigádok tevékenysége iránt. A brigádokban következetesen foglalkoznak a szocialista verseny kérdésével, az ifjak munkahelyen történő szakképesítésével. Ilyen körülmények között az ifjúsági brigádok is lényegesen hozzájárulnak a termelési

sej növeléséhez, az önköltségi ár csökkentéséhez.

A brigádokban dolgozó ifjak lelkesen kapcsolódtak be a szocialista versenybe, éppen ezért ez évben a verseny valamennyi szakaszában jó eredményeket értek el. A fiatalok 20 százaléka élmunkás.

Az ifjúság munkájának az elmúlt hét hónap alatt sorozatosan jó eredményeket értek el. A konfekció osztályon dolgozó brigád átlagban 16,49 százalékos normatelteljesítést ért el, a harisnyá osztály ifjúságai pedig 16,25, a Rashed kötszővők IMSZ brigádja pedig 15,20 százalékos teljesítést ért el előirányzatát. A gyermekkonfekció osztályon 13,70 százalékos teljesítést, a körkötő osztályon 8,97 százalékos teljesítést értek el az IMSZ brigádok tagjai.

Kiváló egyéni teljesítményükkel Pál Karolina, Morar Maria, Radovei Virginia, Morar Gheorghe, Gaug János vették ki elismerést.

Az eredmények azonban nem jelentik azt, hogy teljesen hibátlanul ha-

lad a munka az IMSZ brigádokban. A gyári IMSZ bizottságnak többet kellett volna törődni a brigádok tagjaival. Nagyobb figyelmet kellett volna fordítani a brigádok munkatervére. A mestereknek is ügyelniük kell, hogy a brigádokban dolgozókat ne helyezték át más váltásokba.

A múlt évben került a gyárba Andea Ioan. A körkötő osztályon dolgozik és a legszorgalmasabbak közé sorolják.

Eredményeit azzal érte el, hogy igyekezett munkáját a legjobban megszervezni. Jókarban tartja gépeit, munkahelye tisztá. Szívesen támogatja gyengébben dolgozó munkatársait.

Az ünnepre a minőség javítására és jelentős mennyiségű tü megtakarításra tett vállalat. Most minden igyekezetével a kötelezettségvállalás teljesítésére törekszik.

Pancratos Elena,
levelező

Ünnep előtt

Az üzemosztály élenjárói

A December 30 gyár befejező osztályának dolgozói június 11-től a mai napig 236.000 négyzetméter szőttessal adták át többet tervben felül a raktárnak. Ez a szép szám az augusztus 23 tiszteletére elhangzott kötelezettségvállalásnak jelentős teljesítését tükrözi.

A terv értékes teljesítéséhez nagymértékben hozzájárult az üzemosztály számos kiváló dolgozója, élükön a párttagokkal és tagjelöltekkel. Így például Moldovan Florica párttagjelölt számtalanszor bebizonyította odaadását és felelősségérzetét a munka iránt, a 480 perces munkaidő maradátként kihasználásával naponta teljesíti tervadatát. Hasonlóképpen dolgozik Popa Elena párttagjelölt élmunkás, aki egész tevékenységével példaképpen áll az üzemosztály dolgozóinak előtt. Ilyen öntudatos, felelősségteljes munkásnak még sokan dolgoznak a December 30 gyár befejező osztályán.

Kereskedelmi kirakat

Megnyílt az átalakított cipőüzlet

Kedden nyílt meg újra, az ipari termékekkel árusító Helyi Kereskedelmi Szervezet, a Kötészet utján lévő 16. számú átalakított cipőüzlet. Már az első napokon nagy érdeklődéssel keresték fel a vásárlók az izélesen berendezett cipőüzletet.

Az átalakítás révén nagyobb lett az elárusító helyiség. A polcokat kivilágított és tükörrel díszített kiscsiny kirakatokkal látták el, ahova a legújabb cipőmodelleket állították ki. A helyiséget kimeszelték, új, díszes csillárt szereltek fel. Megnagobbodott a kéziratok is, így jobb körülmények között, gyorsabban láthatják el az üzletet áruval.

Az átalakítási munkákkal egyidejűleg a Helyi Kereskedelmi Szervezet újabb modellű gyermek, női és férfi cipőkkel látta el a cipőüzletet. Árulnak itt a Herbak János cipőgyárban készült bőrtalpu, box bőrből készült, barna, valamint monolit és mikroporozusos talpu férfi cipőket. Kapható piros, barna, fekete női bőrcipő, mikroporozusos talpu Fesztivál elnevezésű lapossarku és ugynevezett mokaszin típusú női cipő. A gyermekcipőkből is kapható bő választékban és különböző számban bőrtalpu drapp, fehér, piros, barna színben.

Az átalakított cipőüzlet kirakatát most díszítik ki az ünnepre. A járókelők gyakran megállnak, hogy meglekintsek az izélesen rendezett kirakatot.

Munkában a békebrigád

A G. Dimitrov gyár forgószalagosztályán dolgozik Kudasz Andras vezetésével a békebrigád. Augusztus 23 tiszteletére odallatták, hogy normájukat 15 százalékkal teljesítették. A jó munkaszervezés, eredménye, hogy a brigád átlag 26-30 százalékos teljesítéssel dolgozik. Képünk a brigád munká közben mutatja be.

Rádióműsor

Szombat, augusztus 16.

BUKAREST. I. 6: Hírek. 8:15: Román népzene. 6:30: Fuvószena. 6:45: Könyvzene. 7: Hírek, lapszemle. 7:40: Szórakoztató zene. 8:30: Hanglimeszműsor. 9:10: Könyvzene. 10: Legújabb hanglimesz felvételekből. 10:30: Román népi táncok és dalok. 11:03: Kamarazene. 11:45: Esztrádhangverseny. 12:30: Román népdalok. 13:05: Szimfonikus zene. 14: Mia Barbu énekel. 14:30: Hazai zeneszerzők műveiből. 14:45: Zenekari művek. 15:05: Könyvzene. 15:35: Népek dalaiból és táncából. 16:15: Itt

Moszkva beszél. 16:45: Ion Vidu dalából. 17:55: Román esztrádhangverseny. 18:30: Doinák és népi táncok. 19:15: Esztrádhangverseny. 19:55: Jólészakát gyerekek. 20: Esti híradó. 20:15: Táncczene. 21: A Doina Moldovei népi zenekar játszik. 22: Hírek, sport. 22:30: Táncczene. 23:52: Hírek.

BUKAREST II. 14: Hírek. 14:03: Doina hangverseny. 14:40: Román népzene. 15: Hazai előadóművészek külföldi sikerei. 15:30: Esztrádhangverseny. 16:20: Allami-díjas román előadóművészek műsorából. 17: Könyvzene. 17:30: Népdalok. 18:05: Constantin Nottara szerzeményéből. 18:55: Orvosi tanácsadó. 19: Német munkások. 19:45: Esztrádhangverseny. 20:45: Ifjúsági dalok. 21:15: Aurelia Patu-Raducu énekel. 21:35: Táncczene. 22:30: Román népzene-hangverseny. 23: Hírek, sport. 23:15: Augusztus 23 a román zeneszerzők műveiben. 23:52: Táncczene.

2. sz. műsor

DOZSA GYÖRGY: A tett színhe-lye: Berlin. I. BALCESCU: A Gerács család. HERBAK J.: Lizzie Mac Kay. I. L. CARAGIALE: Don Juan. IFJUSÁGI: Egyszer az életben. SO-LIDARITATEA (Gái) Tragikus vadászat. MAXIM GORKIJ (Mikela-ka): Utazás az ifjúságba. PROGRES-SUL (Ujarad): A Köpenicki kapitány. ILIE PINTILIE (Mosó czi telep): Merre? TEBA (üzemi filmszínház): 2x2 néha 8t. DECEMBER 30 (üzemi filmszínház): Zavaros vizek folynak.

Testnevelés és sport

Néhány nappal

az őszi forduló megkezdése előtt...

UVA (Amte)—Aradi UTA 1:1 (1:0)

Az aradi UTA öltözőjében Dvorzsák Ferenc, a csapat edzője elmondotta az összeállítást, amely a következő: Coman — Szűcs, Bakucz II, Seres — Kapás, Serfőző — Jurca, Meckas, Szóher, Gáll, Székely. Ezután az edző kijelentette, hogy ez az őszi csapat. Így indulnak az első mérkőzésen a Rapid ellen. Kijelentette azt is, hogy a csatlársorban még szóba kerülhet Pecsovski szerepeltetése is, aki azonban most sérült és mindössze három edzéssel rendelkezik. Sajnos Tirlea a vasárnapi mérkőzésen megsérült, oly rosszul esett, hogy kezén csontrepedést szenvedett. Ezért az első fordulón az ő szereplésére nem számíthatnak. A továbbiak során Dvorzsák Ferenc edző hangsúlyozta, hogy egészséges, korszerű játékelfogás kialakítására törekszik.

Az UVA (Amte) öltözőjében Banescu Teodor edző nyilatkozata szerint megtalálták az őszi csapatot: Kiss — Juhász, Dusan, Buzesan — Jerger, Mercea — Chitic, Izdraila, Petz, Rennich, Risztin. Ebben az összeállításban szerepeltek az UTA elleni mérkőzésen is.

Az első 45 perc

a piros feketék rohamaival indult. A 4. percben Chitic lövés helyett a még jobb helyzetben lévő Petzhez passzolt, aki azonban csak szögletet tudott szerezni. Ez eredménytelen. Válaszul Kiss hibás kifutása következtében meglehetősen adódott az UVA (Amte) kapuja előtt. A védelem végül is csak nagy ügyvel-bajjal tudott tisztázni. Risztin egészen a jobbösszekötő helyére keveredett, jó helyzetbe került, de addig késlekedett, míg leszerelték. A 20. percben nagy gólhelyzetet hagytak ki a piros-feketék: Chitic a kimozdult Coman mellett a lécre küldte a labdát, utána pedig Petz lött az üresen maradt kapu felé. Az első 20 perc alapján megállapítható, hogy az UVA (Amte) támogatottabb, de a csatások képtelenek voltak kihasználni a helyzeteket. A 25. percben már Szóher alakítását tapasztalhatta a közönség. A fiatal középosztály fordulástól ragyogóan lőtt, de fölé. Utána pedig a kifutó Kiss mellett fölé helyezte a labdát a középcsatár. A 37. percben Jerger 30 méteres büntetőt rughat, a labda a jobbsarok felé száll, Rennich fejével készült, de nem érte el a labdát, amely akadálytalanul kikötött a hálóban (1:0). Emlékre-

mélto még, hogy Székely lövése Juhász kezére pattant a büntetőterületen belül, a játékevezető fűtült és a tizenhatosról adott büntetőt (?).

Ragyogó egyenlítő gól

A második féldőre az Aradi UTA-ban Coman helyett Gavrilovits védett, Seres helyére Farnati állt be, Serfőző Koczka, Gállt pedig Teucean váltotta fel. Az UVA (Amte) vezetősége elégedett a csapat teljesítményével, kijelentették, hogy az első féldőben szerepelt együttes játszik tovább.

A szünet után úgy kezdődött, hogy Gavrilovits szépen védte Risztin lövéseit, majd válaszul Székely beadás helyett elhamarkodva, rossz szögéből lőtt. A 12. percben Jurca labdájával Meckas átcselazte a védelmet és nagyszerűen eltalált éles lövéssel kiegyenlített. A gól után feljött az UTA, de újabb eredményt már nem tudtak elérni. Az UVA-nál szóhoz jutottak ezután a tartalékok is: Vasilescu Kisst, Buzesan Rácz, Rennichet Toma váltotta le. A 40. percben Kapás megsértette a játékevezetőt, amiért kiállította. A befejezés előtt pedig Székely nagy lövése a kaputál találta el. A mérkőzést Russu vezette, aki ezúttal több hibát vétett.

Mit láttunk?

A mérkőzés még mindig erősen idényeleji színvonalon mozgott. A korszerű játéka irányuló törekvés csak itt-ott csillant fel a pályán. Ehelyett azonban sok rossz átadást figyelhetünk meg. Ezenkívül többször, mint kellett volna, oldalra passzoltak a játékosok. Eszt mindkét csapatnál láthatunk. Egyenlő a piros-feketék védelmében Dusan és Buzesan már egészen jól játszottak. A fedezetek közül Mercea változatlanul érték, Jerger azonban gyengé volt. A csatlársor szétesen futballozott, nem vállalkoztak lövésekre, még jó helyzetekben sem. Egyenlő Izdraila tűnt ki. Az Aradi UTA csak a második féldőben nyújtott javuló irányzatú játékot. Addig a játékosok túl körülményesen vették át a labdát, feltűnt a lassúság is. Nem győzzük ismételn: sokat, nagyon sokat kell még javulniuk a bajnokság megkezdéséig, pedig már nincs sok idő a rajtig. Együttleg Bakucz II, Serfőző, Meckas (a második féldőben) és helyenként Szóher tűnt ki. (m. s.)

Az Arad városi néptanács kereskedelmi osztályának közleménye

Az Arad városi néptanács kereskedelmi osztálya felhívja a közönség figyelmét, hogy a kétrapos ünnepre való tekintettel augusztus 22-én szerezze be az augusztus 23. és 24. egy-egy keskenyrukségletét is. Augusztus 24-én a 107, 130, 17, 19, 16, 116,

29, 111, 5, 7, 8, 4, 11. és 13. számú élelmiszerüzleteknek állnak a vásárlók közönség rendelkezésére délelőtt 9-11 óra között. Ezekben az élelmiszerüzletekben tehérkenyeret is árusítanak.

Kimagasló eredmények

Az ujaradi gépállomás dolgozói is szép eredményeket értek el az augusztus 23 tiszteletére szervezett szocialista versenyben. A legfőbb célkitűzés most természetesen a nyári kampány időelőtti befejezése. Vállalták is, hogy augusztus 23-ig teljesen befejezik a kampányt. Ehhez már kétség sem fér. Hiszen például Oprea Ioan traktoros 93,82, Patruncul Josif 92,45, Antal Imre pedig 91,65 százalékosan teljesítette eddig tervét. A brigádok közül a Sipos András kommunista által vezetett brigád halad a verseny élén 83,87 százalékos eddigi teljesítéssel.

Az önköltség csökkentése terén is szép eredményeket értek el a szorgalmas traktoristák. Hantriként 13 lejjel csökkentették az önköltséget az előirányzattal szemben. Az utóbbi időben 174.014 lej értékű megtakarítást valósítottak meg.

A szorgalmas munka eredménye

Az ujaradi állami gazdaság gép-osztályának dolgozói új megvalósításokkal készülnek fogadni augusztus 23-át. A nagy ünnep tiszteletére vállalták, hogy időelőtti befejezik az IAR szállítótraktor és egy KD 35-ös traktor általános javítását. A szorgalmas munka eredménye, hogy a KD-traktor már a földken dolgozik, az IAR javítását pedig most fejezik be. A munkákban különösen kiténik Straub János, Miclau Traian és mások.

A napokban adták át a használatnak a géposztály dolgozói egy 6 tusal és öltözővel felszerelt fűrdőt, amelyet az ünnep tiszteletére a helyi erőforrások felhasználásával valósítottak meg.

IDŐJÁRÁS

Szombaton, augusztus 16-án változóan idő. Felhős égből, helyenként záporosó. A hőmérséklet nem változik lényegesen. Napközben 25-30, éjszaka 12-16 fok között. Enyhe, a délutáni órákban megérint észak-nyugati szél.

Készül az üzemi ujság

Mint minden ünnepre, most is, hazánk felszabadulásának 14. évfordulója alkalmából üzemi ujságot ad ki a CFR főműhely pártalapszervezete, műszaki-adminisztratív vezetősége és üzemi bizottsága. Az ünnep előestéjén megjelenő üzemi ujság előkészítésével kapcsolatban Apostol Gheorghe elvtárs-tól, a CFR főműhely üzemi bizottságának kulturális feladatait végző elvtársától az elmúlt napokban. Elmondotta, hogy az előkészületi munkában együttműködik Piscoi Ilie mérnökkel, a falujság felolósboel és közösen jóelőre készítik már a témákat azok között, akik vállalták, hogy cikket írnak az üzemi ujságba. Szerdán, augusztus 13-án többen már át is adták cikkeiket a szerkesztő bizottságnak. Szatál József kazánkovács, például arról írt cikkében, hogy miként küzdött a kazánkovács üzemi részleg munkaközössége a dekadtervek teljesítésének biztosításáért. Ugyancsak a termékkel, de elsősorban a szocialista verseny fellendülésével és annak eredményeivel foglalkozik cikkében Gurliu Nicolae, az üzemi bizottság titkára, aki a verseny irányításáért és az eredmények nyújtásáért felel az üzemi bizottságban.

Gacichevici Maria, a nőbizottság elnöke, részletes beszámolót nyújt cikkében arról, hogy miként küzdöttek a vállalat dolgozó női az augusztus 23 tiszteletére vállalt kötelezettségek teljesítéséért. Mos Paul, az üzemi bizottság társadalombiztosítási felolse viszont pártunknak és kormányunknak a dolgozók és gyermekeik egészsége tránti gondoskodásáról ír. Cikkéből kiragadtunk néhány adatot: 1958-ban eddig, az üzem dolgozói közül 37-en pihenőházakban és 87-en gyógyfürdőkön, vagy szanatóriumokban töltötték szabadságukat. Ugyancsak augusztusig a vállalat dolgozóinak 53 gyermeke pionértáborban állt.

Erdekes még Izvornar Nicolaenak, a vállalat főkönyvelőjének írása. Izvornar Nicolae az üzem gazdasági tevékenységéről írt: az önköltség, a falagatos anyagfogyasztás és más hasonló fontos mutatószámokról és az azok alakulását befolyásoló legfontosabb tényezőkről.

A CFR főműhely augusztus 23-ai üzemi ujsága tehát tartalmasnak mutatkozik, hiszen a cikkek többsége változatos témákat tárgyal.

(—o—s)

Láttuk...hallottuk...olvastuk

A szovjet tudomány és technika újabb világraszóló győzelme

— Kujbisevben felavatták a világ leghatalmasabb vízierőművét —

Mint ismeretes, augusztus 10-én, az SzKP és a Szovjetunió kormányának vezetői jelenlétében, ünnepélyesen felavatták a kujbisevi vízierőművet, mely a maga évi 10.800.000 kw óra villamosenergia termelésével a világ legnagyobb vízierőműve.

A vízierőmű két hatalmas tárolómedence-rendszer vizét használja fel. Ezeket csatorna köti össze egymással, illetve a Volgával. A rajtuk átvezető hajózható víziút hossza 30,5 kilométer.

A vízierőmű nagyszabású központi épületének térfogata több, mint négy millió köbméter, ami majdnem a kétszerese a moszkvai Állami Egyetem épülettömbjei térfogatának. A központi épületben helyezték el a vízierőmű 20, egyenként 105.000 lóerős áramfejlesztőjét.

Az áramfejlesztők és az egész gépi berendezés irányítása önműködőleg történik, egy központi kapcsolótábla segítségével. Az automatizálás fokáról könnyen számot adhatunk magunknak, ha tudjuk, hogy a vízierőműnél több, mint 16.000 biztosítóberendezést és 18.000 mérő és egyéb műszert szereltek fel. A rendkívül fejlett automatizációs, távmérési és távközlési berendezések lehetővé teszik, hogy az egész vízierőműben egyetlen váltásban mindössze 15 ember dolgozzon, akik kizárólag csak a jeltáblákat ellenőrzik és az esetleg szükségesse válik átkapcsolásokat végzik.

A vízierőmű első áramfejlesztőjének üzembehelyezése (1955) óta a „volgai óriás” már mintegy 16 millió kw óra áramot szolgáltatott és körülbelül 20 százalékbán megtérítette építési költségeit. A következő öt év során teljesen megterült az a jelentős összeg, amelyet a szovjet állam a kujbisevi vízierőmű felépítésére fordított.

Mesterséges esőkészülék

Az Eszék-kingiziai hegyláncok oldalán új, mesterséges esőt szolgáltató berendezést helyeztek üzembe, melyhez nem szükséges sem motor, sem szivattyú. Kihaszánálva a vidék természeti esését, 300 méter hosszú vízlevezető csatornát építettek, melybe egy hegyi patak vizét vezetik. Ehhez a csatornához kapcsolják a két támasztóoszlopon elhelyezett AK-200 mesterséges esőberendezést. A víz hidrosztatikai nyomása elegendő ahhoz, hogy egy alá alatti mintegy két hektári terület öntözzenek mesterséges esővel. Jelenleg folynak az előkészületi munkálatok, hogy ezt az öntöző eljárást az egész központi Tian San vidékre kiterjesszék.

Augusztus 10-én a két magasfeszültségű vezetéken keresztül megindult a kujbisevi áram Moszkva felé. A kujbisevi vízierőmű nemcsak a szovjet fővárost, de az egész volgai iparvidéket is ellátja árammal. Már bekapcsolták a Zsigulevsk-Bugulmai vezetéket, mely az Uralba viszi el a volgai villamosáramot. A Tatar ASZK közlekedését is a kujbisevi erőmű látja el árammal.

A kujbisevi vízierőmű áramát Zsigulevskben, a Szovjetunió új iparvidéke jón létre. Számos jelentős iparvállalat építését kezdik meg már a közeljövőben, így, többek között egy szintetikus gumigyár, egy cementipari felszereléseket előállító

üzem, egy építőanyaggyártó kombinát, egy higanygőzös egyenirányítókat előállító gyár, stb. építését.

A kujbisevi vízierőmű, a világ legnagyobb vízierőművének felépítése — hangsúlyozta N. Sz. Hruscsov a vízierőmű felavatási ünnepsége alkalmából tartott beszédében — rendkívül gazdasági és politikai jelentőségű esemény, fontos láncszeme az ország villamosítási programjának, amelyet népünk a nagy Lenin halhatatlan parancsai nyomán vált valóra... Ezen a korszerű alapon még nagyobb sikerrel valószínűleg megvalósul a kommunista társadalom felépítése. Az új vízierőmű méltán viseli V. I. Lenin nevét.

Ujdonságok a tudomány és technika világából

A NEMZETKÖZI GEOFIZIKAI ÉV folyamán kétezer megfigyelő állomás és kb. tízezer kiváló tudós együttes munkája tárja fel földünk természeti titkait. Az eredmények azt mutatják, hogy az utóbbi nyolcvan év alatt összesen nem végeztek annyi tudományos megfigyelést, mint az utóbbi egy év alatt.

Egy mélytenger-kutató hajó, amely tudományos műszerekkel van felszerelve, a Golfáramlat ellenáramlatát fedezte fel. Ez az áramlat a tengerben, kb. 3000 méter mélyen jön létre és északra déli irányban halad.

A SZOVJETUNIOI TUDOMÁNYOS AKADEMIÁJA jelenti, hogy egy újfajta közlekedési gépezetet állított elő. Ez a gépezet a közlekedési frekvenciával melegíti. A hő hatására a közlekedési idő alatt szétesik, ami a termelést nagymértékben meggyorsítja.

RITKA TERMÉSZETI TUNÉNY nálunk a sarki fény. Aki február 11-én a hajnali órákban fejt volt és az idő azon a vidéken nem volt ködös, szép természeti jelenségben gyönyörködhetett.

A sarki fény 50–60 fok magasságban jelentkezik a látóhatár felett és 70–80 fok szélességben tűnődik, valószínű magassága 100–150 km volt. Először halványvörösben izzott, majd 3 óra 20 perctől 3 óra 55 perctig igen erősen, utána fokozatosan gyengült és eltűnt. Megjelenési formája az úgynevezett „dráperia” volt, ugyanis imbolygott a fénye.

A Nap felületén lejátszódnó tűnények, napfoltok keletkezése és

gázrúpciók alkalmával nagysebességű elektromosan töltött részecskék hagyják el a Nap felületét. A Föld irányában sugárzó sugárzás a Föld mágneses tere következtében a földi mágneses pólusokhoz áramlik a légkörbe. Az elektromosan töltött mozgó részecskék mágneses teret létesítenek, tehát a Föld állandó mágneses terében zavarokat, mágneses viharokat idéznek elő. A nagysebességű anyagi sugárzás heletűkzik a magasabb légkörleg. atomjaira és molekuláira és azokat fény kibocsátásra gerjeszti.

EGY UJAJTA magyar gyártmányú termoelektromos hőmérőt találtak fel.

A Biológiai villamos hőmérő lényegesen eltér az eddig használt higanyszálas hőmérőtől. Amíg a higanyszálas hőmérőnél kb. tíz perc időbe került, hogy a hőfokot lemeérjék, addig a termoelektromos hőmérő a másodperc tört része alatt megmutatja a hő fokot.

Az újajta hőmérő az ipar számos ágában és a laboratóriumokban nagy előnyt jelent.

SZOVJET ES AMERIKAI CSILLAGSZOK működnek együtt a halvány csillagok katalógusának összeállításán. A Pulkovói Observatórium a megfigyeléseket, az amerikai csillagvizsgáló meg a számításokat vállalta. Ezen együttműködések során teret vettek a naprendszerünkhez tartozó összes kisbolygók pályájának a kiszámítását is.

Ezen kisbolygók a Mars és a Jupiter bolygók közötti térben százával keringenek. Az ismert pályájú

Szputnyik karórák

A Tatar ASZK Csisztopol nevű városának órágyárában megkezdtek egy Szputnyik nevű férfi karóra gyártását. A tetszetős külsője órákon első pillantásra feltűnik, hogy nincsen sem másodperc mutatójuk, sem az ennek megfelelő másodperc-beosztás. Ezt a földgömböt ábrázoló korong helyettesíti, amelyen szédületes sebességgel mozog az első szovjet mesterséges Hold hű képmása — a fényképekről jólismert négyantennás gömb. A mesterséges Hold közeponti pontján elhelyezett nyílásban a másodperceket mutató számok jelennek meg egymásután. A Szputnyik karórákon még egy különleges keret is van, mely a hét napjait mutatja.

Augusztus 23 tiszteletére több, szebb textilárut a dolgozóknak

Az aradi December 30 gyárban több új anyag készül el augusztus 23, hazánk felszabadulása tiszteletére. A rendkívül tetszetős, izléeses rajzu, szép színezésű anyagok Levendula, Lacramioare, stb. elnevezés alatt kerülnek majd rövidesen forgalomba.

Képünkön Popa Elena párttagjelölt, a December 30 gyár el-munkása gyönyörködik az új anyagokban.

Fűrészelés — fűrészpör és forgács nélkül

Amikor a gerendából deszkát fűrészelnek, mintegy 10 százalékból fűrészpör, a deszkák megmunkálásakor pedig a faanyagnak további 20 százalékból forgács lesz. Minthogy a Szovjetunióban évente sok tízmillió köbméter fűrészáru készül, elképzelhetjük, hogy mennyi faanyag megy veszendőbe hulladékként.

E veszteség csökkentésére különféle berendezéseket szerkesztettek. Kidolgoztak például egy olyan eljárást, amellyel a guillotinehoz hasonló szerszámgepekben fűrészpör nélkül készíthetők göngyölegnek alkalmas vékony deszkalapok. Csak hogy az eljárásnak van egy bökkenője: nagy deszkalapokat nem tudnak gyártani vele. Ezenkívül a faanyagot feltétel nélkül át kell gözlni, ami megnehezíti és megrádjítja a gyártást.

A moszkvai fatermészeti intézetben nemrég olyan kísérleti berendezést szerkesztettek, amellyel teljesen szertartástól mentes és hosszúsága deszkák készíthetők anélkül, hogy a faanyag fűrészpör alakjában veszendőbe menne.

A deszkalap felületét érdessé tevő fűrészek helyett borotvával, ék alakú késeket alkalmazták.

Ezek a lát 2–4 milliméter szélességben hasítják. A késeket egy elektromágneses vibrátor keretére párhuzamosan erősítették rá. A kések kb. 3000 rezgést végeznek percenként. A keretre tolják rá a gerendát, amelyet a rönköcskora szerelt nagy fogók erősen tartanak. Amikor a vibrátor bekapcsolják, a kések behatolnak a fába, s teljesen — sima deszkalapokra — szabdalják. Sem fűrészpör, sem forgács nem hull a padlóra.

A vibrátorra éles peremű acélsővet is ráerősíthetnek. Így a deszkába, a gerendába, vagy a rudba sima falu lyuk vágható. Ha meg különböző alakú késeket használnak, a kés alakjának megfelelő idomok keletkeznek, ugyancsak hulladékként.

A fűrészáru készítésének ez a módja azon alapul, hogy a vibráló kések hatására a fa keménysége erősen csökken, s anyaga mintegy fölázal. Így sűrűségi együtthatója szintén csökken, s a számszám valósággal önmaga élesíti magát. A fát tehát nagyon nagy sebességgel vágják, s az elektrovibrátort sem kell közben megállítani a kések fénese céljából.

(A Nauka i Zsiny című lapból.)

UTI JEGYZETEK

Felejtethetetlen napok a Szovjetunióban

ISMET ELLATOGATHATTAM a Szovjetunióban. Majusban, egy Szovjetunióba induló turistacsoporttal együtt kellünk utra a feleségemmel. Az én izgalmam semmivel sem volt kisebb az utitársaimnál, annak ellenére, hogy éveik éltém már a Szovjetunióban. Vágytam arra, hogy viszontlássam az ismerős helyeket, találkozom régi barátaimmal és intézetbeli társaimmal, akik már élénk művészeti tevékenységet fejtenek ki és legfőképpen arra vágytam, hogy lássam azt, amit még nem láttam, a szovjet emberek legújabb megvalósításait, amelyekről eddig a sajtón, vagy a filmekben keresztül szerezhettem csak tudomást. Természetesen, hogy emellett elsősorban az érdekelt: mi újság a képzőművészet terén.

Utunkat repülőgépen tettük meg. Azt a felemelő érzést, mely mindenkit elfog, amikor repülőgépben ül, mi is teljes mértékben átéljük. Ezt az érzést valóban az utasok elé táruló széles tájak kelte életre, a magasság, az a lehetőség, hogy egy szempillantással átjussunk hatalmas területeket, a színek ezernyi árnyalatát.

A Kievoi tartó három órási repülőút alatt megismerkedtünk szomszédainkkal, akikkel kicseréltük véleményünket szép kirándulásunkkal kapcsolatban. Beszélgetésünk gyakran szakított a meg egy-egy utitársunk lelkes felkiáltása, aki a repülőgép ablakán keresztül valami különösen érdekes látványt pillantott meg és

I. minket is arra késztetett, hogy tekinthetünk az előttünk lassan mozgó föld felé irányítsuk.

Rokonzenes és szeretetreméltó repülőgép-kísérőnk csinos tálcákon uzsonnát szolgáltat fel. O hozott számunkra újságokat, folyóiratokat és... rágó gumit tengeri, akárm mondani, légi betegség ellen. Egyszóval utazásunk valóban álmosszerű volt.

TÖBB UTITÁRSUNKKAL hamar barátságot kötöttem. Így megismerkedtem Mihai Gheorgheval, egy temesvári vállalat fiatal munkásával, aki mosolygó szájából kiillanó jógaival, józai történetével és tréfiával minket is jókedvre hangolt. Misu elvtársához — ahogy hamarosan neveztük — valamint néhány más utitársunkhoz számos kellemes emlémény fűz. Kedves utitársaink közé sorolhatom Pavelicát, egy Victoria városbeli gyári IMSZ titkárt, aki nyílt, élettel teli viselkedésével hamarosan kellemes légkört teremtett kis társaságunkban. Pavelica nemcsak különböző népdalokkal és divatos táncszámokkal szórakoztatott bennünket, de csoportunk humoristájává vált. Mindezt azonban olyan finoman végezte, hogy még az sem haragudott meg, aki ellen mindig találdál éleci irányultak.

Csak gépünk oldalra billenése figyelmeztetett arra, hogy megérkezettünk. Alattunk sok repülőgép szárnya, törzse villant meg a csillogó napfényben.

— Kiev, Kiev! — kiáltottunk fel valamennyien.

Kieuban mintegy két óra hosszat tartózkodtunk. Utitársaink könyvekből, árcsarnokokból, éttermekből kerestek fel. Szemünk előtt megjelentek a szovjet emberek, egyszerűek, jók, szeretetreméltóak és rendkívül vendég szeretők. Hamarosan élénk beszélgetés kezdődött turistáink és a szovjet emberek között. Ide is, oda is, tolmácsnak hívtak. Meg kell azonban mondanom, hogy legtöbb utitársam minden erejével azon volt, hogy egyedül is megértse magát szovjet házigazdáinkkal. Kitiűnő benyomást tett rám az a huszromániai munkásból álló csoport, akiket az ország különböző gyáraiból és üzeméből kiváló teljesítményük elismeréseként küldtek ki rövid tanulmányuttra a Szovjetunióba. Ők első sorban a szovjet emberek minden napi életét érintő kérdéseket, valamint a szakmai problémáikkal kapcsolatos valamennyi kérdést tárták.

RÖVID MEGALLONK VEGETERT és mi folytattuk utunkat Moszkva felé. Utazásunk továbbra is kellemes légkörben folyt, a gépen belül és rajta kívül is. Az előttünk elvonuló tájat kiterjedt erdőségek borították, melyeket zúzócsónak kanyargó folyók tarkítottak. Ahogyan Moszkvához közeledtünk, úgy nőtt izgalomunk. Egyek-kékek kikészítették fényképezőgépeiket. Utazásunk három órái utáni repülőgépünk leszállt a Moszkva melletti repülőtérről betonkijutóra. Hamarosan

meg sem tudtam volna számlálni, hány repülőgép volt a hatalmas repülőtéren. Sokan közülük idegen államok színeit viselték. De ami leginkább felkeltette figyelmemet, azok a hatalmas SU-114 szovjet lökhárítós utasszállító gépek voltak, valószínű repülőgépek, amelyek fűlsike-től robajjal indultak utjukra.

A repülőtéren élénk volt a forgalom, a jöves-ménés.

Felhárlóhelyes repülőtérről alkalmazott kis villamosokcsónak szállítják a vendégeket podgyászait. A repülőter épülete előtt a legkülönbözőbb koru és nemzetiiségű utasok várak az indulásra. Sokan virágcsokrot tartottak kezükben. Két kényelmes társasgépkocsi állt rendelkezésünkre, puha fotelekkel és a nap ellen védő kék ablakokkal, amelyeken meglettük a mintegy harminc kilométernyi utat a moszkvai Ukrajna szállóig.

Ez az elég tekintélyes ut a repülőtérről be a város szívébe alkalmas nyújtott arra, hogy megbamulhassuk a szovjet fővárost teljes nagyszabású kiterjedésében, a felhőbe nyúló új, fehér épületeit, melyeket a Lenin dombokon épült hatalmas Lomonoszov egyetem tetőz be.

Társasgépkocsink előtt és mögött a különböző gépkocsik végeláthatatlan sora kigyűzött, összefűzve a város és a repülőteret. Gépkocsioszlopunk időnként meg-megállt az utkereszteszövedésknél, de ennek mi csak örültünk, hiszen így több alkalomunk nyílt megbamulni a látnivalókat. Társaink, az Elektroputere gyár munkásai, találkozásukba bocsátottak a Moszkva-údos környékét behálózó magasfeszültségű vezetékek kapcsolatban. Minél jobban közeledtünk Moszkva felé, annál inkább az volt a benyomásunk, hogy

egy nagy munkatelep felé tartunk. Hatalmas épülettömbök, paloták épülnek itt az ut mindkét oldalán.

Beléptünk a városba. Lenyűgöző pillanat mindnyájunk számára.

HAROM EV TELT EL azóta, hogy utoljára jártam Moszkvának ezen a részén. Akkor még egyetlen ház sem állt itt. Az akkor pusztá helyeken, a Lenin dombon, a Moszkva folyó mellett egy új városrészt óriási épülettömbjei emelkednek. Valóban lenyűgöző látvány. Mindössze három év alatt olyan dolgokat vittek itt véghez, ami már szinte a hihetlennel határos. Az új utak igen szélesek, középkörön zöldelt ják és virágok viruolnak végig, kényelmes padokkal és szikrázó szökőkutakkal.

Gyors iramban haladtunk el a Lomonoszov egyetem mellett, mégis sokunkból kitört a bámulat és a meglepetés felkiáltása. A város különböző utvonalaín szét széledő hosszú gépkocsisorból kiszabadult lársasgépkocsijaink nagyobb sebességre kapcsolak át és rövidesen, megérkezünk a város egyik új negyedében épült Ukrajna szálló elé, ahol moszkvai tartózkodásunk hat napja alatt megszálltunk.

Csak tíz óra telt el azóta, hogy elhagytuk Bukarestet és máris annyit láttunk, hogy joggal tehetjük fel önmagunknak a kérdést: hogyan fogjuk majd leírni mindazt, amit Szovjetunió-beli utazásunkon tapasztaltunk? Hamarosan szobáinkban voltunk és a fürdőszobákban már várt a meleg fürdő. Sokan azonban még erre sem szakítottak maguknak időt, hanem azonnal nekiláttak, hogy minél többet lássanak. Mi is így tettünk és belevegültünk az utcákon hampálygó emberáradatba. Kirakatok előtt álltunk meg, vagy beléptünk Moszk-

va óriási, sokemeletes áruházaiiba, amelyek száz osztályán mindent megtalálsz, amit csak kívánsz...

A sétától és a hosszú repülőúttól fáradtan, egy idő után visszatértünk a szállóba, ahol a földszinten elhelyezett vendéglő egyik termében hosszú, szépen felszerelt asztalnál izlées vacsora várt bennünk.

Szállodánk a Moszkva folyó partján épült, a Kievoi állomás közelében és a Szovjetunió egyik legnagyobb szállódjá. Huszonnyolc emeletén ezerhuszonhat kényelmes lakosztály található. Mindegyikben telefon, rádió, fürdőszoba. Az első három emelet lakosztályaiban emellett zongora, televíziós készülék, nagyjéteki perzsaszőnyegek és festmények vannak.

A SZÁLLODA számos előcsarnokát kényelmes karosszékek díszítik. A földszinti vendéglőben a legkülönbözőbb nemzeti ételek is kaphatók. Az épület tetőteraszán elhelyezett kávéházból páratlan kilátás nyílik a szovjet fővárosra. Ejszaka olyan innen Moszkva, mint egy hatalmas, fényvirágokból kötött csokor, melynek ragyogása fokozatosan vész el a távol sötétjében. Tündöklően fénylenek a Kreml. Szpaszkij-tornyán emelkedő ótágu csillag vörös rubinjai. Lelelé tekintve, a szédületes mélységben játékszernagyságu gépkocsik siklanak a körutak fénylő utburkolatán. Az utcakereszteszövedések jelzőfényei fel-fel villannak, vörös, narancsszínű és zöld lángjaikkal irányítva a gépkocsik közlekedését. Mindez olyan szép, mint egy álom, egy valóságba lett álom, mely bizalmat önt beléd, derűlátóvá tesz s megmutatja neked egy olyan életet folyó harcnak legszebb értelmét, amely életben még sokan-nak nincsen részüük...

TOLAN IOAN
szobrászművész